

XIII.

Betænkning

over

Forslag til Lov om midlertidige Tilskud til Skolefondene til Lønningstillæg til Skolelærere og Lærereinder.

(Afgiven af Landstingets Udvalg den 3die Februar 1881).

Det af Landstinget nedsatte Udvalg har delt sig i et Flertal af 7 og et Mindretal af 2 Medlemmer.

Flertallet (Claudi, Berg, Frijs, Magen, Moltke, S. Pedersen og Usfing) skal bemærke følgende:

I de 3 Aar 1878, 1879 og 1880 har der paa Finantsloven været bevilget hvert Aar 300,000 Kr. til Fordeling imellem Skolefondene, for at Skoleraadene atter skulle fordele det Modtagne imellem de Skolelærere og Lærereinder, der i over 5 Aar have været ansatte ved Kjøbstædernes og Landkommunernes Skolevæsen, saaledes, at Enhver af samme erholder et Lønningstillæg af visse Procent af de første 800 Kr. af sit Embedes Reguleringssum, de, som have været ansatte mellem 10 og 20 Aar $1\frac{1}{2}$ Gang, og de, der have været ansatte i over 20 Aar, 2 Gange saa meget som de, der have været ansatte mellem 5 og 10 Aar, dog at ingen Lønning ved Tillæget kan bringes over 1,600 Kr. paa Landet og 2,000 Kr. i Kjøbstæderne. Regjeringen har nu ment, at det vilde være naturliger at firkke Skolelærerne dette Tilskud ved særlig Lov fremfor Aar for Aar at søge ny Bevilling paa Finantsloven, og den har derfor fremsat det nærværende Lovforslag, der bestemmer, at, indtil en almindelig Lov, hvorved Skolelærernes Lønningsforhold ordnes, udkommer, skal der fremdeles hvert Aar udredes et Tilskud til Skolefondene af fornævnte Størrelse, og dette fordeles paa samme Maade som foran angivet.

Da Lønningen af Skolelærerne efter Principet i den bestaaende Lovgivning er en Kommune-

sag og ikke noget Statsanliggende, har der i Udvalget været reist nogen Betænkelse ved, inden der efter alsidig Overveielse er kommet nogen Afgjørelse af, om og da hvorvidt dette Princip bør fraviges eller modificeres, at fastslaa det stærkere, end det hidtil har været sket, at Statsklassen skal træde til med Hjælp til Udgifterne ved disses Lønning; men fra denne Betænkelse har man dog ment at kunne bortse, da man ikke kan skjønne rettere, end at der, efter at det anførte Lønningstillæg nu i 3 Aar har været bevilget, vil være vakt en saa grundet Forventning om, at det fremdeles vil blive ydet, at der ikke kan være nogen Anledning til af hint Hensyn at forbeholde sig en formel Afgang til igjen at tage det bort ved den aarlige Finantslovsvotering. Derimod forekom det Udvalget, at det, naar et vedvarende Bidrag fra Statskassens Side skulde normeres, vilde være rettet at fjerne de Mangler, der, forsaavidt den hidtidige Fordeling af de Bidrag, der have været ydede, maa siges tilbøielig at være foretaget paa Slump, neppe kunne negtes at have klæbet ved denne. Den Fordeling af Bidraget imellem Skolefondene, der først skulde foretages, har nemlig, saaledes som Sagen hidtil har været ordnet, maattet udføres uden Kundskab til en vigtig Del af de Momenter, hvoraf det ahang, hvor stor Tillægsprocenten for de enkelte Lærere skulde blive. Om det end vidstes, hvormange der det foregaende Aar havde været berettigede til Tillæg og i hvilket Forhold, var det derimod, naar Planen for Fordelingen det følgende Aar skulde lægges af Ministeriet, ubekjendt for dette, hvilke Forandringer den mellemliggende Tid havde medført. Der